

Somalia

*Den generelle
sikkerhedssituation*

2017-2018

Ministry of Immigration
and Integration

The Danish
Immigration Service

© 2018 The Danish Immigration Service

The Danish Immigration Service
Ryesgade 53
2100 Copenhagen
Denmark

Phone: +45 35 36 66 00
newtodenmark.dk

September 2018

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen.
Udgivelsen kan frit hentes på nyidanmark.dk
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse

Indhold

1. Baggrundsinformation.....	2
2. Den generelle sikkerhedssituation i Somalia.....	2
2. 1. Kontrollkort over Somalia fra juni 2018.....	4
2. 2. Antal civile ofre fra januar 2016 til oktober 2017.....	5
2. 3. Antal civile ofre fra december 2017 til september 2018.....	6
3. Kilder	7

1. Baggrundsinformation

Somalia blev selvstændigt i 1960, og kort derefter overtog Said Barre magten ved et militærkup støttet af Sovjetunionen. I 1991 blev Said Barre væltet, og borgerkrig udbrød mellem flere af klanerne¹ i landet. Samme år erklærede det nordvestlige område, Somaliland, sig uafhængigt. I 1998 fulgte den nordøstlige region, Puntland, efter og erklærede sig midlertidigt uafhængigt.²

Alle overgangsregeringer dannet siden 2000 har været svage og har kun kontrolleret en lille del af landet centreret omkring hovedstaden Mogadishu. I 2017 blev en ny demokratisk regering indsat i Somalia. Det meste af det sydlige og centrale Somalia er styret af islamistiske grupper, herunder al-Shabaab, og området er fortsat præget af konflikt.³

2. Den generelle sikkerhedssituation i Somalia

Den generelle sikkerhedssituation i Somalia er bestemt af flere faktorer. Den væsentligste faktor er den langsigtede væbnede konflikt mellem den somaliske hær, støttet af African Union Mission to Somalia (AMISOM), og oprørsgruppen al-Shabaab, som udspiller sig i det sydlige og centrale Somalia.⁴

Dertil kommer Islamisk Stats (ISIS) tilstedeværelse i Somalia, som udgør en stigende trussel i Puntland-regionen i det nordøstlige Somalia. Islamisk Stat har været aktiv i Somalia siden 2015, men gruppen har intensiveret sin militære tilstedeværelse fra 2017. ISIS i Somalia består af militante personer, der er udbrudt af al-Shabaab.⁵

Valget af Somalias parlament i december 2016 og præsident i februar 2017 var en central milepæl i Somalias gradvise tilbagevenden til stabilitet, idet landet gennemførte sin anden fredlige magtoverdragelse i træk.⁶

Den nye præsident har forpligtet sig til at fjerne al-Shabaab og styrke landets sikkerhed og økonomi.⁷ Kilder oplyser, at der er fremskridt med hensyn til sikkerhed og administration, men at processen er langsom.⁸

¹ "85 % af Somalias befolkning er somaliere, mens 15 % er Bantu og andre ikke-somaliere (inklusiv 30.000 arabere). Der eksisterer dybe splittelser i det somaliske samfund baseret på yderst komplekse tilhørsforhold til klan- og slægtsstrukturer, der præger sociale, politiske og økonomiske forhold på alle niveauer" (Dansk Flygtninge Hjælp 2015:4)

² BBC 2018

ACCORD 2018

³ BBC 2018: 1

ACCORD 2018

⁴ EASO 2017: 21

⁵ UN Security Council January 2017: 17

UN Security Council December 2017: 3

UN Security Council May 2018: 3

BBC Monitoring 2018

⁶ ICG 2017: 1

Ifølge International Crisis Group, er der risiko for tilbageslag i forhold til de politiske processer og sikkerhed. AMISOM forventes at trække sig gradvist tilbage fra oktober 2018. Dette forudses at bidrage negativt til den skrøbelige sikkerhedssituation i Somalia.⁹

Den somaliske hær og AMISOM har til en vis grad militær kontrol over de fleste bycentre i det sydlige og centrale Somalia, men al-Shabaab kontrollerer eller har fortsat indflydelse i de fleste landdistrikter i det sydlige og centrale Somalia. Al-Shabaab har dog skjult tilstedeværelse i de fleste bycentre, hvorfra de udfører bombeangreb.¹⁰

Al-Shabaabs primære angrebsmål er embedsmænd, klanledere, forretningspersoner, medarbejdere i internationale NGO'er og andre personer, der modarbejder al-Shabaabs idelogi. Ifølge flere kilder er civile personer i sig selv ikke angrebsmål for al-Shabaab, men al-Shabaab tager ikke højde for civile tab.¹¹

Somaliske børn er i særlig risiko, idet de påvirkes uforholdsmæssigt af konflikten og udsættes for alvorlige menneskerettighedskrænkelser under de militære operationer.¹² Dertil er drenge i alderen 12-16 år i risiko for at blive rekrutteret til al-Shabaab.¹³ Den langvarige konflikt har også resulteret i udbredt kønsbaseret vold, hvor kvinder og piger er i særlig risiko.¹⁴ Blandt andet har der været flere sager, hvor AMISOM-soldater er blevet anklaget for at have voldtaget somaliske kvinder.¹⁵

⁷ UNHCR 2017: 6

⁸ EASO 2017: 47

⁹ ICG 2018

EASO 2017: 27

¹⁰ DIS/DRC 2017: 7

EASO 2017: 42, 47,49

Landinfo 2018: 8

¹¹ EASO 2017: 51

UN Security Council 2017: 2

Landinfo 2018: 9

¹² UNSOM 2017: 1, 20

¹³ USDOS 2017: 15

Landinfo 2015: 3

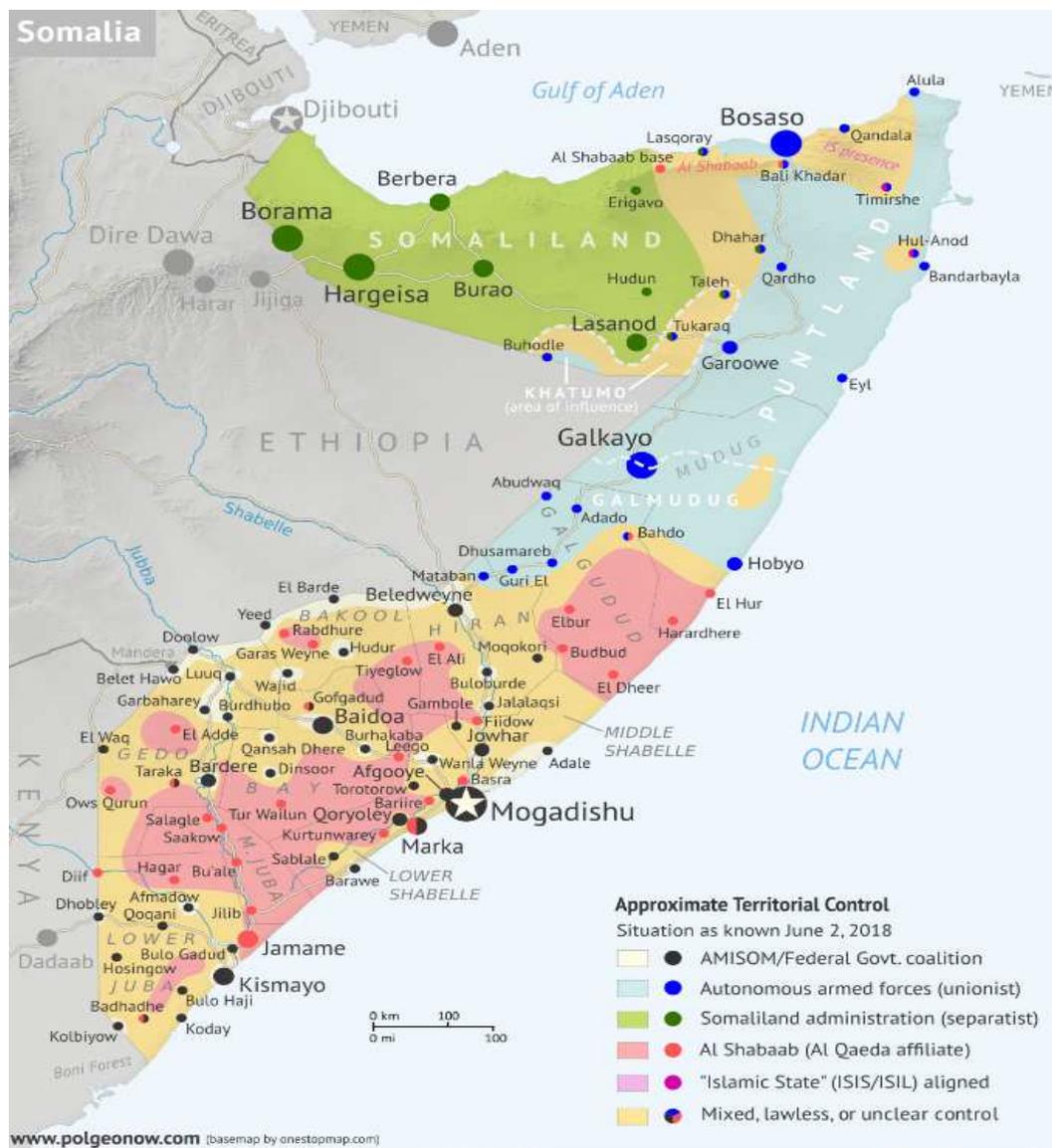
¹⁴ UNSOM: 26

¹⁵ EASO 2017: 54

Human Rights Watch 2018

2. 1. Kontrollkort over Somalia fra juni 2018

Nedenstående er seneste kontrollkort over Somalia udarbejdet af Political Geography Now (PGN).¹⁶ Kortet illustrerer kontrolforholdene i Somalia i juni 2018.

¹⁶ PGN er en bruger-finansieret virksomhed, der via en detaljeret monitorering af lokale og internationale nyhedsmedier producerer kontrollkort. Kortene skal ses som et øjebliksbillede og læses med det forbehold, at visse ændringer i magtforhold ikke rapporteres. Dertil er grænsedragningerne dynamiske. Kilden har høj troværdighed.

2. 2. Antal civile ofre fra januar 2016 til oktober 2017

Nedenstående tabel viser antal civile ofre i Somalia fra januar 2016 til oktober 2017.

Antal dræbte og sårede civile fra januar 2016 til oktober 2017 ¹⁷	
FN's Mission til Somalia (UNSOM)	
I alt	4.585
Dræbte	2.078
Tilskadekomne	2.507

FN's Mission til Somalia (UNSOM) har fra 1. januar 2016 til 14. oktober 2017 registreret i alt 4.585 civile ofre (2.078 dræbte og 2.507 tilskadekomne), hvoraf 60 procent blev henført til al-Shabaab, 13 procent til klanmilitser, 11 procent til statslige aktører, fire procent til AMISOM og 12 procent til andre og ubestemte eller uidentificerede aktører. Derudover blev 729 civile bortført af al-Shabaab, hvoraf 403 blev løsladt igen. Al-Shabaab var også ansvarlig for 86 målrettede drab og 46 henrettelser.¹⁸

Det højeste antal civile ofre i 2017 blev registeret efter det ødelæggende angreb den 14. oktober i Mogadishu, hvor to bomber eksploderede uden for et hotel i nærheden af præsidentpaladset og 512 civile blev dræbt og 316 såret.¹⁹

Et betydeligt antal registrerede civile ofre blev henført til klan-militser. Den tilbagevendende tørke har intensiveret klankonflikterne i Somalia på grund af kamp om ressourcer, og disse konflikter øger destabiliseringen af landet.²⁰

¹⁷ UNSOM 2017: 7

¹⁸ UNSOM 2017: 7

¹⁹ ACLED 2018

²⁰ UNSOM 2017: 6

2. 3. Antal civile ofre fra december 2017 til september 2018

2017-18 ²¹ UNSOM	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli
I alt	82	71	93	175	98	95	48	133
Dræbte	44	32	42	75	32	46	30	51
Tilskadekomne	33	36	44	100	66	49	18	82

Som det fremgår af tabellen, er antallet af civile ofre forholdsvis konstant i perioden fra december 2017 til juli 2018 med undtagelse af månederne marts og juli, hvor antallet af civile ofre steg.

I marts var der i alt 75 dræbte og 100 sårede. Det høje antal skyldes til dels, at fire bombeangreb blev udført af al-Shabaab i Mogadishu mellem den 22. og 29. marts og forårsagede 66 civile ofre.²²

I juli blev 133 civile ofre registreret, hvor 104 civile ofre blev registeret i Mogadishu, forårsaget af bombeangreb, der tilskrives al-Shabaab.²³

I september 2018 gennemførte al-Shabaab to angreb i Mogadishu. Mål for angrebene var statslige bygninger. 16 personer blev dræbt, og over 36 personer blev meldt såret.²⁴

Ifølge Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)s tal over civile ofre i perioden fra august 2017 til september 2018, er civilepersoner i regionerne Banaadir og Hiiraan i det sydlige og centrale Somalia de mest udsatte under den væbnede konflikt.²⁵

Opsummering

- Gennemsnittet for registrerede civile ofre under den væbnede konflikt i Somalia er 100 personer hver måned
- 70 procent af de registrerede civile ofre tilskrives al-Shabaab
- Civilpersoner i regionerne Banaadir og Hiiraan i det sydlige og centrale Somalia er de mest udsatte

²¹ UNSOM December – July 2018

²² UNCOM May 2018

²³ UNSOM July 2018

²⁴ New York Times September 2018

BBC World September 2018

²⁵ ACLED 2018

3. Kilder

- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED): Anti-Civilian Violence in Somalia (Sep 2017-Aug 2018) <https://www.acleddata.com/2018/09/13/anti-civilian-violence-in-somalia-sept-2017-aug-2018/>
- Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD): Security Situation in Somalia 2018: <https://www.ecoi.net/en/countries/somalia/featured-topics/security-situation/>
- BBC Africa: Somalia Country Profile 2018: <https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-14094503>
- BBC Monitoring: Analysis: Somalia sees increase in Islamic State activity 2018 <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c20053c2>
- BBC World News: Militants have launched their first major attack in the Somalia capital Mogadishu since the start of Ramadan two months ago. 2018. <https://www.bbc.com/news/world-africa-44751895>
- BBC World News: Somalia Mogadishu: Deadly attacks rock capital October 2017 <https://www.bbc.com/news/world-africa-41790476>
- Danish Immigration Service: South and Central Somalia Report 2017 https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/57D4CD96-E97D-4003-A42A-C119BE069792/0/South_and_Central_Somalia_Report_March_2017.pdf
- Dansk Flygtninge Hjælp: Klanmæssigt tilhørsforhold I det sydlige og centrale Somalia 2015 <https://flygtning.dk/media/1937451/klanmaessigt-tilhoersforhold-i-det-sydlig-og-centrale-somalia.pdf>
- EASO. Country of Origin Information Report. Somalia Security Situation. December 2017 <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-somalia-dec2017lr.pdf>
- Human Rights and Protection Group (HRPG) of the United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM): PROTECTION OF CIVILIANS: Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia 2017 <https://www.ohchr.org/Documents/Countries/SO/ReportProtectionofCivilians.pdf>
- Human Rights Watch 2018: <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/somalia>
- International Crisis Group: Somalia 2018 <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia>

- International Crisis Group. The Regional Risks to Somalia's Moment of Hope 2017
<https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/regional-risks-somalias-moment-hope>
 - Landinfo. Temanotat: Somalia Sikkerhetsmessige utfordringer i Mogadishu 2018
<https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/05/Temanotat-Somalia-Sikkerhetsmessige-utfordringer-i-Mogadishu-15052018.pdf>
 - Landinfo. Somalia: Rekruttering til al-Shabaab 2015
https://landinfo.no/asset/3221/1/3221_1.pdf
 - The New York Times: Suicide Bombing Kills at Least 6 in Somalia. September 2018.
<https://www.nytimes.com/2018/09/10/world/africa/somalia-mogadishu-suicide-bombing.html>
 - United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM) Reports: Civilian Casualties and Other Protection Concerns. 2018
<https://www.ohchr.org/EN/Countries/AfricaRegion/Pages/SomaliaReports.aspx>
For May 2018 https://unsom.unmissions.org/sites/default/files/_may_2018.pdf
 - UNHCR - The UN Refugee Agency : Somalia Situation 2017:<http://www.unhcr.org/591ae0e17.pdf>
 - US State Department: Somalia Report 2017
<https://www.state.gov/documents/organization/277289.pdf>
- UN Security Council: Report on the Secretary-General on Somalia 2018
https://www.ecoi.net/en/file/local/1432669/1226_1526474152_n1812071.pdf
- UN Security Council: Report Somalia December 2017 <https://reliefweb.int/report/somalia/report-secretary-general-somalia-s20171109>
 - UN Security Council: Letter to the president of the Security Council January 2017
http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/35